

Börcs, 1903. február 18. – Budapest, 1995. október 13.

Kisparaszti családból származott. Apja közös hadseregbeli altiszt volt, így kitűnően megtanult németül. A századforduló éveiben két alkalommal is kiment dolgozni Amerikába. Itthon a keresett pénzből 8 kat. hold földet vásárolt, s feleségével azon gazdálkodtak.

Elemi iskolába a szülőfalujában járt, a középiskolát a győri bencés gimnáziumban végezte. 1921-ben, még gimnazistaként, csatlakozott azokhoz a felkelőkhöz, akik a népszavazást megelőzve vissza akarták szerezni Sopront és környékét Ausztriától. Ugyanebben az évben, IV. Károly második visszatérési kísérletekor királypárti meggyőződésétől indítva részt vett a budaörsi csatában. Győrbe visszatérve 1922-ben leérettségizett, majd elvégezte a veszprémi Püspöki Római Katolikus Hittudományi Főiskolát; 1926-ban pappá szentelték. Előbb Somlóvásárhelyen, majd Várpalotán káplán. 1929-ben Balatonboglárra helyezték plébánosnak. Baráti, bizalmas viszonyba került az itt birtokos Gaál Gastonnal, akit 1931. február 15-i pártvezérre választása után követett a Független Kisgazdapártba. 1937-ben a párt alelnökévé választották, 1943-tól a polgári tagozat – az értelmiségi szervezet – elnöke. 1939-ben a kisgazdapárt Somogy vármegyei listáján parlamenti képviselővé választották.

1939 őszén kinevezték a katolikus püspöki kar által létrehozott, a zsidótörvényektől érintett katolikusok számára lelki és anyagi támogatást nyújtó bizottságba.

A második világháború kitörése után Teleki Pál miniszterelnök felkérte, hogy foglalkozzon a lengyel menekültek ügyével. Az angolszász orientációjú kormánykörök tudtával és támogatásával ő tartotta a kapcsolatot Edmund Fietoviczcsal, a londoni lengyel emigráns kormány magyarországi megbízottjával; közreműködött több mint ötvenezer lengyel katona evakuálásában. A lengyelek mellett segített megmenteni francia és német menekültek, hontalanná vált zsidók életét is. Több embert – köztük Mikolajczyk lengyel miniszterelnök fiát – szöktetett semleges területre. A menekültek számára megszervezte a balatonboglári lengyel gimnáziumot és líceumot, amely akkor az egyetlen ilyen intézmény volt Európában. A háború alatt részt vett a nemzeti függetlenségi és az ellenállási mozgalomban. 1942-ben tagja lett a Magyar Történelmi Emlékbizottságnak, aláírta annak felhívását. Parlamenti felszólalásaiban bírálta a Kállay-kormány háborús és németbarát politikáját. Aláírta a kisgazdapárt Bajcsy-Zsilinszky Endre által készített, 1943. évi háborúellenes memorandumát. A háborúból való kilépés, az új, demokratikus Magyarország megteremtése érdekében támogatta a Szociáldemokrata Párttal 1943 nyarán kötött parlamenti szövetséget. Részt vett az 1943. évi szárszói találkozón. Megtartotta jó kapcsolatait a katolikus egyházzal is, Mindszenty József veszprémi püspök kinevezte kanonokká. A német megszállás után menekülnie kellett, különböző helyeken – 1944 áprilisától Zala megyében, a homokkomáromi plébánián – bujdosott.

1944 novemberében Budapestre jött, a jezsuiták pesti kolostorában vészelte át a város ostromát. 1945 januárjában a szovjet hatóságok – máig tisztázatlan körülmények között – rövid időre őrizetbe vették. Kiszabadulása után bekapcsolódott a politikai életbe. 1945. február elejétől a Független Kisgazdapárt fővárosi szervezetének a vezetője. 1945. augusztus 20-án a párt ügyvezető alelnökévé és a politikai bizottság tagjává választották. A Nagy Ferenc–Kovács Béla vezette paraszti centrumhoz tartozott, és a „katolikus vonal”-ként emlegetett csoport vezetőjének számított. 1945. január végétől részt vett a Budapesti Nemzeti Bizottság munkájában, majd 1946-tól az Országos Nemzeti Bizottság tagja. Megbízták a náci és nyilas rémtettek kivizsgálására alakult bizottság elnöki tisztével. 1945. április 2-án a fővárosi választói nagygyűlésen bekerült az Ideiglenes Nemzetgyűlésbe. 1945. november 4-étől az FKGP országos listájáról nemzetgyűlési képviselő, tagja lett a politikai bizottságnak. 1945. december 7-étől 1946. január közepéig a Nemzeti Főtanács tagja. 1946. február 7-étől a miniszterelnökké választott Nagy Ferenc utódként a Nemzetgyűlés elnöke. Nem rokonszenvezett a radikális változásokkal; legitimista lévén a köztársaság kikiáltását csak politikai kényszerűségből fogadta el. Bizalmatlan volt a Szovjetunióval és a kommunista párttal szemben, de nem helyeselte Mindszenty József hercegprímás merev kommunistaellenes politikáját sem. Nagy Ferenc miniszterelnök emigrációba kényszerítésével egyidejűleg, 1947. június 2-án elhagyta az országot, de nemzetgyűlési elnöki tisztéről nem mondott le. Június 26-án a kormány megfosztotta az állampolgárságától, 1948-ban a vagyonát is elkobozták. Rövid svájci tartózkodás után, 1947 augusztusában az Egyesült Államokban telepedett le. Hosszú éveken át az Isteni Szeretet Leányai Kongregáció New York-i házában élt.

Tevékeny szerepet játszott a magyar emigrációban, 1949-től 1956-ig a Magyar Nemzeti Bizottmány, 1960-tól a Magyar Bizottság elnöke. Személyes kapcsolatban állt Eisenhower, Johnson és Nixon USA-elnökökkel. Szerepe volt a Szabad Európa Rádió megszervezésében. 1979-ben támogatta, hogy az Egyesült Államok kormánya visszaadja Magyarországnak a Szent Koronát. Mindig nagy figyelemmel kísérte a magyarországi politikai eseményeket. Örömmel fogadta az 1990. tavaszi választások eredményeként az ellenzéki erők győzelmét, május 2-án megnyitotta az új, demokratikus magyar parlament alakuló ülését. 1991. július 2-án – negyven év után – Göncz Árpád köztársasági elnök és Antall József miniszterelnök támogatásával végleg hazaköltözött Magyarországra. Először Balatonbogláron telepedett le, de egészségi állapota miatt fel kellett költöznie Budapestre. 1991-től a Magyar Nemzeti Ellenállási Szövetség díszelnöke. A második világháború alatti érdemei elismeréseként tiszteletbeli lengyel állampolgárságot kapott; De Gaulle tábornok a francia Becsületrend tiszti keresztjével tüntette ki.